

Õiguskantsler

Kalju Tammemaa
Vester OÜ
vester@vester.ee

Teie nr

Meie 18.01.2017 nr 6-1/161481/1700240

E-arvete kasutuselevõtt avaliku sektoriga arveldamisel

Austatud härra Tammemaa

Täna Teid pöördumise eest, milles palusite kontrollida, kas Riigikogus menetletav raamatupidamise seaduse muutmise seaduse eelnõu, mis kohustab avaliku sektoriga arveldamisel e-arvete kasutuselevõttu alates 2017. a algusest, on kooskõlas põhiseadusega.

Riigikogu võttis 15. detsembril 2016. a vastu [raamatupidamise seaduse muutmise seaduse](#), mis muu hulgas käsitleb e-arvete (edaspidi ka elektrooniliste arvete või masinloetavate arvete) kasutuselevõttu. Arve on üks sagedasemaid dokumente, mis liigub avaliku sektori asutuste ja ettevõtjate vahel. Loodussäästlikkuse ja asjaajamise efektiivsuse kasvu huvides on mõistlik võtta kasutusele e-arved, mis liiguvad tarkvarasüsteemide vahel ega vaja käsitsi sisestamist või paberile trükkimist. E-arvetele üleminek on heaks kiidetud ka erinevates poliitikadokumentides, näiteks [Eesti infoühiskonna arengukavas 2020](#). Elektroonilise ehk masinloetava arve kasutuselevõtt suhtluses avaliku sektoriga on osa infoühiskonna arenguga kaasnevaist loomulikest protsessidest.

Masinloetavate arvete kasutuselevõtt ei ohusta Teie õigust suhelda avaliku sektori asutustega eesti keeles. Masinloetavate arvete sisu ehk arvega edastatav andmevoog, nagu näiteks arve saatja, saaja, kauba nimetus jmt, jääb endiselt riigikeelseks, küll aga kapseldatakse e-arve sisu teatavasse vormingusse ehk teisisõnu arvet kirjeldatakse moel, mis võimaldab arvet masinail töödelda. Värskes seadusemuudatuses sedastatakse, et "masintöödeldavus on andmevoo tunnus, mis tekib, kui andmevoo loomisel on kasutatud ühtlustatud andmekirjeldust, nii et selleks loodud infotehnoloogilised rakendused suudavad üheselt tuvastada andmevoo sisemise struktuuri ja üksikud faktiväited" (vt [§ 7 lg 6 raamatupidamise seadus](#)).

Käesoleva aasta detsembris lihtsustas Riigikogu raamatupidamise seaduse muutmise seaduse eelnõu menetlemise käigus eelnõus sisaldunud kohustusi, sh nõuet, mille kohaselt kõik avalikule sektorile esitatavad arved peaksid olema e-arved. 1. jaanuarist 2017. a jõustunud seadusemuudatuste kohaselt saab riigiraamatupidamiskohustuslasele, kohaliku omavalitsuse üksusele, avalik-õiguslikule juriidilisele isikule või raamatupidamiskohustuslasele, kelle üle eelnimetatutel on otseselt või kaudselt valitsev mõju, endiselt esitada arveid, mis ei ole masintöödeldavad arved ehk e-arved. Lihtsustamise peamiseks põhjuseks oli asjaolu, et ettevalmistustööd kohustuslikule e-arveldamisele üleminekuks ei ole olnud piisavad. Eelnõu

Õiguskantsleri Kantselei

Kohtu 8, 15193 TALLINN. Tel 693 8404. Faks 693 8401. info@oiguskantsler.ee www.oiguskantsler.ee

arutelu käigus aga tõdeti, et töö e-arvetele üleminekuks jätkub. Soovi korral saate tutvuda [eelnõu II lugemise seletuskirjaga Internetis](#).

Mis puudutab e-arvete vahendusfirmade ehk operaatorite teenuse turvalisust, siis uus seadus kohustab operaatoreid kaitsma klientide ärisaladust. Vastavalt uuendatud [raamatupidamiseaduse § 7¹ lõikele 2](#) peab masintöödeldava algdokumendi käitlemisel olema tagatud isiku eraelu puutumatus, riigi julgeolek ning ärisaladuse ja muu juurdepääsupiiranguga teabe kaitse.

Loodan, et selgitustest on Teile abi.

Lugupidamisega

/allkirjastatud digitaalselt/

Ülle Madise

Epp Maaten 693 8438
Epp.Maaten@oiguskantsler.ee